LAST MOMENT

GILLETTE & TOLERANCE

(GOOD AND EVIL)

FERDINANDO FREGA

GILLETTE & TOLERANȚA

Un manifest în douăsprezece mișcări, scris în rânduri scurte: binele nu este natural, ci fragil, deliberat şi costisitor; răul este funcțional şi nu are nevoie de monştri; nu există neutralitate şi nicio comunitate nu se formează în jurul lecturii. Se încheie cu retragerea autorului şi cu o scrisoare care îi cere cititorului o poziție, nu acord.

I. O PREMISĂ NECERUTĂ

Acest text nu a fost scris ca să placă.
Nu a fost scris ca să învețe pe cineva.
Nu a fost scris ca să salveze.

Există pentru că unii oameni au văzut destul.
Iar odată ce ai văzut, a te preface nu mai este posibil.
Binele nu vine de la sine.
Răul, da.
Aceasta nu este o opinie.
Este un fapt neplăcut.

II. FALSA INOCENȚĂ A BINELUI

Binele nu este natural.
Este fragil, deliberat şi costisitor.
Cei care cred că Binele este spontan
nu au fost niciodată nevoiți să-l apere cu adevărat.
Binele cere:
• prezență
• efort
• stăpânire de sine

• pierdere
Binele nu crește în confort.
Binele crește împotriva curentului.
De aceea este adesea confundat cu slăbiciunea.

III. NORMALITATEA RĂULUI

Răul nu are nevoie să fie chemat.
Nu are nevoie de ritualuri.
Nu are nevoie de monștri.
Răul este funcțional.
Se adaptează.
Se justifică.
Se camuflează.
Răul nu țipă.
Răul explică.
Îți spune:
• „Acum nu este momentul.”
• „Asta nu este responsabilitatea mea.”
• „Nu există alternativă.”
• „Așa merg lucrurile.”
Răul prosperă în normalitate.

IV. NU EXISTĂ NEUTRALITATE

Neutralitatea este un mit comod
inventat de cei care nu vor să plătească prețul alegerii.

Fiecare non-alegere este o alegere.
Fiecare amânare este o capitulare.
Fiecare justificare este o semnătură.

Cei care nu aleg Binele
nu sunt neutri.
Îi fac loc Răului.

V. BINELE NU ESTE BLÂND

Binele nu consolează.
Nu alină.
Nu liniștește.
Binele expune.
Te pune în fața oglinzii
când ai prefera o scuză.
Cere socoteală:
• pentru ce ai evitat
• pentru ce ai justificat
• pentru ce ai numit „necesar”
Binele cere coerență,
nu puritate.

VI. RĂUL NU ESTE CRUD

Răul se prezintă rareori ca cruzime.
Se prezintă ca necesitate.
Are un serviciu.
Are o familie.
Are un rol respectabil.
Răul adevărat:
• nu distruge cu forța.
• nu atacă deschis.
• erodează în liniște.
Este înfăptuit de cei

care fac rău
fără să-şi murdărească mâinile
şi fără să piardă aprobarea socială.

VII. POVEŞTILE NU ABSOLVĂ

Poveştile ne ajută să înţelegem.
Dar nu salvează.
Poveştile mişcă emoţiile.
Dar nu decid.
Poţi trece prin:
• boală
• pierdere
• trădare
• nedreptate
• suferinţă profundă
Şi să rămâi neschimbat.
Durerea nu te face mai bun.
Te face mai vizibil.

VIII. RESPONSABILITATEA

Nimic din ce ai trăit
nu te face automat „bun”.
Te face responsabil.
Fiecare durere netransformată
se preface în otravă.
Fiecare rană folosită drept scuză
devine o armă împotriva celorlalţi.
Responsabilitatea este locul unde se termină povestirea
şi începe etica.

IX. SINGURĂTATEA BINELUI

Binele este adesea singur.
Nu are public.
Nu are aplauze.
Nu oferă un câştig imediat.
Este un gest mic
făcut când nu se uită nimeni.
Este o limită pe care ţi-o impui singur
când ar fi mai uşor să profiţi.
Binele nu schimbă lumea.
Schimbă direcţia.

X. DESTINUL CA MINCIUNĂ

Destinul este o scuză elegantă
pentru a evita greutatea alegerii.

Nu există destin care să te absolve.
Există doar un şir de decizii
niciodată înfruntate cu onestitate.

Întâmplarea îţi poate ieşi în cale.
Dar tu decizi
ce faci cu ea.

Norocul nu este un dar.
Este responsabilitate în avans.

XI. LINIA

Vine un moment
când confuzia nu mai este posibilă.

De o parte:
cei care știu că sunt capabili de Rău
și aleg să nu-l facă.

De cealaltă:
cei care se numesc „buni”
ca să evite orice alegere.

Aceasta este linia.
Nu există altele.

XII. NICIO COMUNITATE

Acest manifest
nu creează o comunitate.
Nu oferă apartenență.
Nu oferă refugiu.
Cei care rămân
rămân singuri.
Cei care pleacă
nu sunt opriți.

AUTORUL SE RETRAGE

După acest text
nu există continuare.
Nu există explicație.
Nu există autor.
Autorul se retrage
pentru că nu mai este necesar.
Rămâne doar cititorul,
singur cu alegerile sale.

Revelație

Binele nu te face mai bun.
Răul nu te face mai rău.
Ele te dezvăluie.
Dezvăluie cine ești
când nu se uită nimeni
și nu ai pe cine convinge.

Încheiere

Dacă ești aici în căutare de consolare,
acesta este textul greșit.
Dacă ai căutat o morală,
ți-ai pierdut timpul.

Dacă cauți pe cineva de vină,
uită-te în jur.

Aceasta nu este o lecție.
Este o linie.

Cercul s-a închis.

SCRISOARE CĂTRE CITITORI

Nu ai fost adus aici din întâmplare,
dar întâmplarea nu te absolvă.
Curiozitatea nu este inocentă.
Este o probă.
Ceea ce ai citit nu cere acord.
Cere o poziție.
Dacă ai simțit disconfort, este pentru că ceva a fost atins.
Dacă nu ai simțit nimic, și acesta este un răspuns.

Acest text nu caută credinţă.
Nu oferă îndrumare.
Nu promite alinare.
Te lasă cu ceea ce rămâne
când explicaţiile se termină.
Niciun autor nu mai stă acum în spatele acestor cuvinte.
Nicio comunitate nu te aşteaptă.
Nicio concluzie nu va urma.

Doar alegerile tale continuă.
Închide pagina când eşti pregătit.
Nu înainte.
Autorul se retrage
—
Ceea ce urmează

nu este

doctrină.

Este

reflecţie.

—

Ferdinando Frega